

ПРОГРАМА
за дейността на Висшия адвокатски съвет през 2023 г.

1.2. Цели на Висшия адвокатски съвет през 2023 г.:

- Нормални условия за упражняване на адвокатска професия, включително в системата на правната помощ;
- Подпомагане на младите адвокати за придобиване на практически знания и умения, чрез обезпечаване на въвеждащо обучение;
- Професионално сътрудничество с организации на адвокати и на останалите юридически професии;
- Продължаване на процеса на дигитализация на адвокатурата (отстраняване на недостатъците на ЕАР, надграждане на ЕАР, свързване на ЕАР с ЕПЕП, обезпечаване нормалното функциониране на ЕАР);
- Завършване на подготовката на нов Закон за адвокатурата;
- Отстояване независимостта на адвокатурата и провеждане на цялостна политика по утвърждаване авторитета на адвокатската професия и ролята ѝ за защита на правата на гражданите;
- Отстояващо независимостта на адвокатурата и принципите на правовата държава осъществяване на представителните функции на ВАДвС при взаимодействието с органите на съда и прокуратурата, органите на изпълнителната власт и местното самоуправление, национални и международни адвокатски организации;
- Участие на адвокатурата при провеждане на съдебната реформа с навременни становища и реакция при направени от страна на законодателя и съдебната система предложения;
- Оптимизиране на разходите и засилване на контрола в сферата на стопанската дейност;
- Своевременна институционална реакция на Висшия адвокатски съвет по въпросите, свързани със законодателния процес, тълкувателната дейност на Върховните съдилища и дейността на Конституционния съд;
- Уеднаквяване на практиката на Висшия адвокатски съвет по въпроси от компетентността му, така че решенията на Висшия адвокатски съвет да бъдат предвидими и обосновани;
- Обезпечаване нормалната комуникация с адвокатските съвети и тяхното ефективно подпомагане;
- Разширяване обхвата на международната дейност на Висшия адвокатски съвет, чрез участие в инициативите на ССБЕ и FBE;
- Изработване и приемане на цялостна комуникационна стратегия на Висшия адвокатски съвет, чрез която професионалната и обществена роля на адвоката и на адвокатурата, като правна общност, да бъде популяризирана по достъпен и разумен начин.

2. Дейности, предвидени за извършване през 2023 г. по отделните групи правомощия на ВАДвС

2.1. Вътрешно-институционални (организационни) дейности, по насоченост:

2.1.1. Относно достъпа до професията „адвокат“:

- Изготвяне на предложение до Министъра на правосъдието за въвеждане на изборна дисциплина в ЮФ на висшите училища “Правен режим на адвокатурата“;
- Изготвяне на предложение до Министъра на правосъдието за включване на въпроси в конспекта за изпита за юридическа правоспособност, касаещи адвокатската професия;
- Изготвяне на проект за изменение на Наредба 2/2004 г., с които да се усъвършенства уредбата относно обхвата на изпитната материя, начина на провеждане на изпита и достъпа на кандидатите до изпитните им работи;
- Създаване на програма за проучване на законодателството по определени въпроси в сравнително-правен аспект съвместно с Юридическите факултети (чрез Центъра за обучение на адвокати);
- Дигитализация на библиотеката с цел дистанционен достъп до книгите.
- Създаване на „правни клиници“ съвместно с Юридическите факултети (чрез Центъра за обучение на адвокати);
- Въвеждане на стипендия - стипендиант на ВАДвС за студентите, спечелили ежегодния конкурс, организиран от Висшия адвокатски съвет по правни теми.

2.1.2. Относно обучението и поддържането на професионалната подготовка на адвокатите – тази дейност се осъществява от Центъра за обучение на адвокати.

- Продължаване на въведеното през 2022 г. обучение за новоприети адвокати, включително по спецификата на адвокатската професия, деонтология и защита правата на човека чрез ЦОА – чрез регионални обучения и обучения по колегии;
- Въвеждане на система за кредити, с която да се отчита обучението, и да се отразява в досието на всеки адвокат чрез надграждане на Единния адвокатски регистър;
- Провеждане на съвместни обучения между магистрати и адвокати посредством Центъра за обучение на адвокати и Националния институт на правосъдието;
- Стартиране на издателска дейност на ВАДвС чрез подбор на материали за издаване на годишник, съдържащ становища, обръщения, документи от правни и обществени форуми (Експериментален модел на Алманах за съответната година);
- Издаване на тематични сборници по въпроси на адвокатурата с коментар;
- Учредяване на годишна награда за правно съчинение-монография, учебник, студия;

2.1.3. Относно упражняването на адвокатската професия и защита професионалните права на адвоката:

- Създаване на контактна група между представители на ВАДвС и ВСС за разрешаване на междуйнституционални проблеми, включително между адвокати и магистрати.
- Инициране на промени в Правилника за администрация в съдилищата и въвеждане на правила, гарантиращи за адвокати условия за достъп до съдебните делата и съдебните сгради;

- Инициране на промени нормативните актове на ВСС, касаещи електронното правосъдие, насочени към създаване на гаранции за правата на адвокатите при електронната комуникация със съдилищата и извършването на действия в електронна форма, включително обезпечаване на достъп на адвокатските съвети до ЕПЕП за проверка на делата, по които се предоставя правна помощ от адвокати от колегията;
- Приключване на дейността по изработване на проект на нов Закон за адвокатурата с мотиви; Представяне на изработения проект пред адвокатските колегии;
- Премахване на забраната по чл. 185, б. „б“ ЗЗД за адвокати да бъдат купувачи на публична продажба или изменение на самата разпоредба, като забраната се концентрира единствено относно спорните права по дело, по което адвокатът участва (като част от забраната de quota litis).
- Създаване на института на „доверен адвокат“ или „адвокат-патрон“; „адвокат ментор“, адвокат-наставник“ – извършва се на доброволен принцип от адвокати с опит и авторитет, които са готови при нужда да помагат на млади колеги със съвети и подкрепа;
- Провеждане на ежемесечни срещи с участие на млади колеги и колеги с натрупан стаж за обмяна на мнения, въпроси и проблеми, включително
- Провеждане на събития, посветени на упражняване на адвокатската професия – правят се два пъти годишно на пролетната и есенна конференции на адвокатурата: Едната тема да е посветена на институционалната закрила на адвоката чрез правомощията на Адвокатските съвети и Висшия адвокатски съвет на идеи за "възстановяване" в разумна правна рамка на обявените за противоконституционни чл. 29 ал.ал. 2-4 и чл. 30 ал. 1 ЗАдв; Втората тема да е посветена на основните права и задължения на адвоката по отношение на клиентите, органите на съда, отношенията с други адвокати.
- Възстановяване на традицията за откриване на съдебната година, популярна традиция в цяла Европа, даваща повод за събиране на колеги от различните професии (да се помисли дали да става Септември или Януари);
- Анализирание на възможността, чрез изменение на стичните правила на адвокатите, да се даде допълнителна защита на професионалните интереси и авторитета на адвокатската професия (не може в Закона за адвокатурата и Етичния кодекс на адвоката да има задължение да уважава и почита съда, а за магистратите да няма задължение на уважават и почитат адвокатите);
- Дигитализация на списание „Адвокатски преглед“;

2.1.4. Относно воденето на електронните единни адвокатски регистри:

- Отстраняване на констатираните технологични недостатъци в ЕАР;
- Инициране на изменения в Наредба № 3 от 2020 г., които да решат въпросите от правно естество, касаещи ЕАР;
- Свързване на ЕАР с ЕПЕП;
- Свързване на ЕАР с всички регистри, касаещи получаване на информация относно водените от адвокатите дела (АГКК, НБД „Население“, КАТ, Регистри на Министерство на

земеделието, на Министерство на транспорта, МРРБ, Министерство на правосъдието и пр.), като достъпът следва да е регистриран, но свободен за адвокати.

2.1.5. По въпроса за отношенията между ВАДВС и адвокатските колегии и техните органи:

- Осигуряване на възможност за дистанционно участие в заседанията на представители на всяка колегия – по предварително искане на съвета на всяка колегия;
- Създаване на месечен електронен информационен бюлетин, който да информира адвокатите за взетите решения и действия на ВАДВС, който се изпраща чрез вътрешна електронна поща на всеки адвокат;
- Създаване на платформа за анкети и допитвания до адвокатите по важни въпроси, касаещи адвокатурата, за да има обратна връзка и статистически данни за възгледите по определени въпроси и нагласите на адвокатите;

2.1.6. По въпроса за съдебната реформа и прекрояването на съдебната карта:

- Продължаване на усилията прекрояването на съдебната карта да доведе единствено до обединяване на районни съдилища, без да се променя подсъдността и традиционния съдоустройствен модел у нас – районните съдилища да бъдат основен първоинстанционен съд;
- Отстояване на принципа, че съдебните райони следват административно-териториалното делене на страната и без промяна на това делене няма как да се прави промяна на съдебната карта, защото логистичните затруднения ще лишат страните от ефективния достъп до съд.

2.1.7. По въпроса за електронното правосъдие:

- Свързване на ЕПЕП с ЕАР и обезпечаване на еднозначна идентификация на адвоката в електронната среда на ЕПЕП;
- Обезпечаване на възможност в адвокатските стаи в съдилищата да могат да се извършват проверки в ЕПЕП по делата – изисква съгласуване с ВСС и председателите на съдилищата.

2.1.8. Организиране и провеждане на Общо събрание на адвокатите от страната и одобряване образците на книга за избори в адвокатските колегии:

- Одобряване на методика за провеждане на избори, тъй като начинът, по който се провеждат изборите в адвокатските колегии, трябва да бъде еднакъв и правилата да са ясни отнапред;
- Уеднаквяване и публикуване на практиката на ВАДВС по въпросите на изборния процес. Понастоящем практиката на ВАДВС е разнопосочна и противоречива, често произнасянията са ад хок (според случая) и ад хоминем (според човека), а не принципни – съобразно фактите и приложимото към тях право. Еднаквите и принципни произнасяния са гаранция за независимостта и самоуправлението на адвокатурата.

2.1.9. Инстанционен контрол по отношение на актове на органи на адвокатските колегии.

- Създаване и публикуване на сайта на аотирана практика (по приложимите разпоредби от ЗАДв, респ. от Наредбите, издадени по ЗА), обобщаваща решенията на ВАДВС с

мотивите към тях по всички въпроси, по които ВАДвС се е произнасял по жалби срещу актове на органите на колегиите.

- При установяване на противоречива практика ВАДвС да издава решения, с които да уеднаквява практиката си.

2.1.10. Дисциплинарна дейност:

- Обобщаване на практиката на ВАДвС по дисциплинарните преписки, по които не се повдига обвинение и оповестяването ѝ на сайта на ВАДвС и създаване на каталог (анотирана практика);
- Създаване на регистър на решенията на ВДС, в който се оповестяват решенията, заедно с мотивите към тях, със заличени лични данни.

2.1.11. Нормативна дейност:

- Инициране и приемане на промени в Наредба № 2;
- Инициране и провеждане на промени в Наредба № 3;

2.1.12. По въпросите на правната помощ:

- Съдействие на адвокатските съвети във връзка с дейността им по предоставяне на правната помощ, включително чрез издаване на съвместни указания за прилагане на закона за правната помощ;
- Инициране на промени в Наредбата за заплащане на правната помощ с цел осигуряване на стандарт на възнаграждението, съответстващ на изискването размера на възнаграждението да представлява гаранция за качество на предоставяната правна помощ

2.1.13. Финансово-стопанска дейност:

- Създаване на правила за договаряне от Висшия адвокатски съвет и процедура за публичен избор на доставчици на стоки/услуги на ВАДвС над определен размер.
- Оптимизиране дейността на библиотеката и дигитализация на библиотечния фонд, дигитализация на списание „Адвокатски преглед“ и оптимизиране разходите по издаването му и разпространението на хартиеното тяло.

2.2. Външно-институционални правомощия:

- **Правомощия, свързани със законодателния процес** – предложения за усъвършенстване на законодателството и участие в процеса по обществено обсъждане на нормативни актове и в комисиите по изготвяне на проекти на нормативни актове (правна комисия към НС, работни групи и др.п.).
- *Системен мониторинг* на законодателните инициативи и проектите на нормативни актове, за да се реагира своевременно със становища и предложения;
- *Изготвяне на становища по законопроекти и искания за промени с оглед усъвършенстване на законодателството*, чрез правните експерти и дейността на Комисията по правните въпроси.

✓ **Правомощия, свързани с тълкувателната дейност на Върховните съдилища.**

- Анализ на съдебната практика, разглеждане искания и сигнали за тълкувателни дела, за становища по тълкувателни дела и други проблеми, свързани с противоречива или неправилна съдебна практика (извършва се чрез Комисията по правни въпроси към Висшия адвокатски съвет).

✓ **Правомощия, свързани с дейността на Конституционния съд.**

- Провеждана на специализирани обучения по конституционно правни въпроси, тъй като от адвокатите не използват достатъчно механизмите за пряко прилагане на разпоредбите на Конституцията и за инициране в рамките на висящи съдебни производства както на искания за противоконституционност, така и на искания за тълкуване на конституцията (извършва се чрез ЦОА);
- Инициране на искания за противоконституционност при условията на чл. 150, ал. 4 от Конституцията и даване на становища по конституционни дела.

2.3. Международна дейност

- Систематизиране и обобщаване на резултатите от международното сътрудничество и конкретизиране на целите, които трябва да бъдат постигнати от Комисията по международна дейност към ВАДВС и ориентиране на международното сътрудничество само към задачи, които пряко касаят интересите на адвокатската общност;
- Периодично отчитане на резултатите от международната дейност и при необходимост актуализиране на целите, към които тя е насочена;
- Развитие на двустранни отношения с отделни адвокатури, включително чрез създаване например на българо-немско, българо-италиански и прочие адвокатски сдружения за правно сътрудничество;

Настоящата програма отразява идеите на Висшия адвокатски съвет за развитие на българската адвокатура през 2023 г.

Част от предприетите инициативи и предвижданите дейности имат по-дългосрочен и на практика постоянен характер, поради което следва да намерят отражение и в програмите за следващите години, съобразно постигнатия етап през годината, за която се отнася програмата.